

J. T. Holub

JAK SE LÉČIT SCHÜSSLEROVÝMI SOLEMI

Komplexní průvodce samoléčbou

Druhé, upravené a doplněné vydání

EMPATIE

Dr. Schüssler Salze

12 originálních solí Dr. Schüsslera

- minerální soli
- německý originál
- 140 let tradice

Calcium fluoratum DHU je homeopatický lék k vnitřnímu užití.
Čtěte pečlivě příbalový leták. K dostání v lékárnách.

Schwabe Czech s. r. o.

Pod Klikovkou 1917/4 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel.: 241 740 540, info@schwabe.cz

www.schussler-original.cz

Úvodem

Minerální látky mají pro lidské zdraví zásadní význam, nedostatek některé z nich vede k buněčným a orgánovým dysfunkcím a onemocněním.

Doktor Wilhelm Heinrich Schüssler (1821 – 1898) zjistil, že jednotlivé tělesné orgány a tkáně obsahují specifické minerálie nezbytné pro jejich správné fungování. Dále vyvinul metodu přípravy léků z minerálních látek, díky níž jsou tyto minerálie pro tělesné buňky snadno dosažitelné.

V roce 1873 publikoval Dr. Schüssler v časopise *Allgemeine Homöopathische Zeitung* článek s titulkem *Eine abgekürzte Homöopathische Therapie* (Zkrácená homeopatická léčba), ve kterém napsal, že se běžné léky staly v jeho lékařské praxi zbytečnými, neboť... „*Veškeré neduhy léčím pomocí dvanácti anorganických látek, které jsou schopny nejkratší cestou doputovat k cíli.*“

Později pak vyšla jeho kniha *Eine abgekürzte Therapie – Anleitung zur biochemischen Behandlung der Krankheiten* (Zkrácená terapie – úvod k biochemické léčbě nemocí). V ní Dr. Schüssler mimo jiné uvedl: „*Moje léčebná metoda není homeopatie, neboť není založena na principu podobnosti¹, nýbrž na fyziologicko-chemických procesech, které probíhají v lidském organismu.*“

---

¹ Základní princip homeopatie, latinsky „*similia similibus curentur*“, je léčení podobného podobným. Jak tomu rozumět? Nejprve si musíme uvědomit, že nejen „klasické“ jedy jako např. arzén, strychnin, nikotin nebo včelí jed, ale prakticky každá substance, ba i potraviny, mohou vyvolat u zdravého jedince specifické symptomy otravy. Záleží pouze na dávce, kdy se i zcela běžná poživatina (káva, feferonky, sůl, ocet, heřmánkový čaj aj.) projeví jako jed. Těmito příznaky otravy mohou být například průjem, zvracení, pocení studeným potem, třes končetin, pocity horkosti, omdlávání a mnoho dalších. Každá substance, je-li užita v dostatečně vysoké dávce, vyvolá jiný, pro ni zcela specifický soubor symptomů, takzvaný „obraz otravy“. Jsou-li tyto látky, např. byliny, kávové boby, tabák, včelí jed, kuchyňská sůl aj. zpracovány do formy homeopatických léků, léčí nemoci, které se projevují symptomy odpovídajícími obrazu otravy tou kterou látkou.

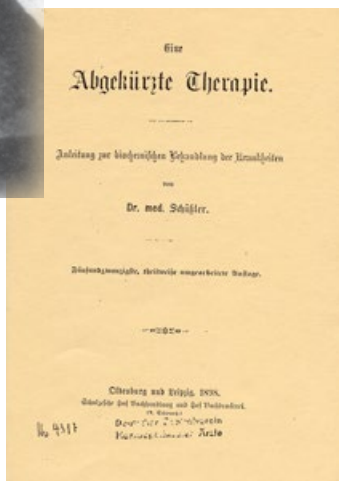
Dr. Wilhelm H. Schüssler – lékař, badatel, inovátor a objevitel tkáňových solí.

*Obálka klíčového díla
Dr. Wilhelma H. Schüsslera.*

Celý koncept léčby Schüsslerovými tkáňovými solemi lze vyjádřit touto větou:

Obnovení narušené rovnováhy v hospodaření organismu s minerálními látkami vede k odstranění funkčních poruch tkání i orgánů a jejich vyléčení.

Proto také Dr. Schüssler nazýval tyto soli termínem „funkční biochemické přípravky“.

Důležité upozornění: V tabulkách na str. 21 až 45 uváděná hesla zahrnují především potíže a lehká onemocnění, která se mohou v průběhu života vyskytnout prakticky u každého jednotlivce či v každé rodině. V těchto případech, pokud je pacient schopen správně posoudit svoje symptomy, se samoléčba běžně uplatňuje. Mějte však na paměti, že samoléčba nenahrazuje nutnou lékařskou péči! Pokud potíže přetrvávají, případně pokud došlo ke zhoršení zdravotního stavu, vyhledejte lékaře, nejlépe lékaře nebo lékařku s erudiicí v oblasti biochemické léčby nebo homeopatii.

Schüsslerovy soli – minerály pro zdraví, sílu, krásu a harmonii

Dávkování a délka užívání tablet Schüsslerových solí

Každé jednotlivé užití tablety Schüsslerovy soli představuje nejen dávku snadno využitelné minerální látky, nýbrž i léčebný impuls, na který náš organismus pozitivně reaguje. Pro silnější účinek Schüsslerových solí je tedy **lepší užívat jednotlivé tablety vícekrát za den než užít stejný počet tablet jednou denně.**

Při léčbě **akutních stavů** (bolestí, křečí, migrén apod.) bývá účinek Schüsslerových solí rychlý, pro dosažení citelné úlevy zpravidla postačí užít několik tablet v rychlém sledu po sobě.

U **chronických či recidivujících potíží** je obvykle zapotřebí dlouhodobé užívání, od několika týdnů do několika měsíců. Délka užívání souvisí se závažností i dosavadní délkou přetrvávání obtíží. Svoji roli hraje též celková kondice a vitalita pacienta. Je-li právě vitalita nejslabším článkem, neváhejte užívat alespoň po dobu dvou až tří týdnů nejdůležitější Schüsslerovu sůl, kterou je sůl č. 6 Kalium sulfuricum. Tento přípravek užívejte v dávce 6 x 1 tableta denně. To vede k výraznému posílení vitality a cílená léčba specifického problému dalšími Schüssle-

rovými solemi bude efektivnější.

Tablety nepolykejte, nechejte je volně rozplynout v ústech. Tím bude zajištěna ideální vstřebatelnost minerálních látek přes ústní sliznici.

Mezi užitím Schüsslerových solí a jídlem je vhodné dodržet odstup alespoň deseti minut.

Obvyklé dávkování pro dospělé: Nejméně 3 x 1-2 tablety denně, ideálně 6 x 1 tableta denně. V akutních stavech užívejte jednu tabletu každých pět až deset minut do dosažení citelné úlevy, případně můžete použít horký nápoj (viz dále). Po odeznění akutních potíží můžete pokračovat v užívání v dávce 3 až 6 x 1 tableta denně, zejména pak v případech, kdy se jedná o pravidelně se opakující potíže, například migrény, křeče, zažívací problémy, menstruační bolesti aj. Výsledkem dlouhodobého užívání Schüsslerových solí je úplné a trvalé vymizení symptomů a posílení zdraví.

Léčba některých potíží vyžaduje specifické dávkování Schüsslerových solí. V těchto případech uvádíme toto dávkování přímo v tabulkách terapeutického indexu na stránkách 21 až 45.

Schüsslerovy soli lze užívat i preventivně, například před nástupem menstruace (č. 7), před namáhavým sportovním výkonem či zkouškou (č. 5) apod.

Nastávající a kojící maminky: Dávkování je stejné jako u dospělých, tedy bez omezení.

Děti od 5 do 12 let: 3 x 1 tableta denně, ideálně 6 x ½ tablety denně. V akutních stavech je dávkování podobné jako u dospělých, jedna tableta každých deset minut do zmírnění potíží.

Děti od 2 do 5 let: 3 x ½ tablety denně, v případě potřeby i vícekrát za den.

Kojenci: Tabletou rozpulte nožem, na půlku tablety kápněte dvě kapky vody, vytvořte kašičku a tu pak prstem naneste na vnitřní stranu rtů dítěte. Takto podávejte dvakrát až třikrát denně, zejména č. 7 při křečích a pro zklidnění a č. 11 před a po očkování.

*Horký nápoj
zajišťuje rychlý
účinek.*

Horký nápoj

V akutních stavech, kdy je požadován rychlý účinek, je výhodné užívat Schüssle-rový tkáňové soli formou horkého nápoje. Tento způsob je někdy označován jako „horkých sedm“, neboť nejčastěji se takto užívá právě sůl **č. 7 Magnesium phosphoricum**, a to zejména při náhlých **křečích**, **menstruačních bolestech**, **bolestech hlavy** a **migrénách**.

Nicméně formou horkého nápoje je možno užívat všechny soli, zejména pak sůl **č. 3 Ferrum phosphoricum**, a to zejména při **akutním zánětu** či nastupujícím **infekčním onemocněním**, sůl **č. 5 Kalium phosphoricum** v situacích **nervového či tělesného vyčerpání** a sůl **č. 8 Natrium chloratum** při **nastupující rýmě** nebo pocitu tvorby **oparu na rtu**. Horký nápoj připravený ze soli **č. 9 Natrium phosphoricum** může pomoci při **překyselení** nebo **bolesti žaludku**.

Příprava horkého nápoje:

Do šálku s horkou vodou přidejte deset tablet zvolené tkáňové soli, důkladně zamíchejte a po malých doušcích pozvolna popíjejte, podobně jako horký čaj nebo kávu.

Používání Schüsslerových solí ve formě krémgelů

Krémgely jsou označovány stejnými čísly jako tablety, neboť obsahují tytéž tkáňové soli. Zvolený krémgel nanášejte dvakrát i vícekrát za den v přiměřeném množství na místo požadovaného účinku a lehce vmasírujte. Minerální látky pronikají do pokožky i do hlouběji uložených tkání, které vyživují. Výhody krémgelů oceníte zejména při cílené péči o pokožku, rty, nehty, svaly, žíly a klouby.

V případě, že je vhodné používat dva rozdílné krémgely, například při „vadhnutí“ pleti, výskytu vrásek či křečových žil, kdy se doporučuje č. 1 Calcium fluoratum a č. 11 Silicea, aplikujte několikrát za den krémgel č. 1 a následný den obdobným způsobem krémgel č. 11. V této alternaci pokračujte, až je dosaženo žádoucího výsledku.

Dvanáct Schüsslerových solí – přehled nejdůležitějších možností použití

Sůl č. 1 Calcium fluoratum

je přípravkem pro zdravé zuby, kosti, svaly, šlachy, vazy a kůži. Tato sůl na jednu stranu zpevňuje tyto tkáně, současně však podporuje jejich elasticitu. Dále pomáhá při zrohovatění kůže, tvorbě kuřích ok, mozolů a popraskání zrohovatěle kůže. Calcium fluoratum podporuje vstřebání keratinu z jizev, fibromů a tvrdých bradavic, což vede k jejich zmenšení nebo úplnému vymizení.

Minerál fluorit je přírodním zdrojem Schüsslerovy soli č. 1.

Dětem, které v předškolním věku užívají sůl č. 1 Calcium fluoratum v dávce 1 tableta denně, se nekadí zuby, neboť sklovina jejich zubů je pevná a odolná. Také dospělí mohou svoje zuby zpevnit a chránit užíváním této soli v dávce 3 x 1 tableta denně.

Významná je též možnost léčby i prevence osteoporózy, zde se doporučuje současné užívání soli č. 1 Calcium fluoratum se solemi č. 2 Calcium phosphoricum a č. 11 Silicea v dávce 3 x 1 tableta denně od každého přípravku.

Další oblastí působení soli č. 1 Calcium fluoratum jsou křečové žíly a hemeroidy.

Calcium fluoratum působí blahodárně také při uvadající pleti, vráskách a těhotenských striích, v těchto třech případech je vhodné užívat spolu se solí č. 11 Silicea.

Na kritický nedostatek této funkční soli v organizmu ukazují zejména velká kazivost zubů, potíže s růstem kostí v dětském věku a osteoporóza v dospělosti. Typickým znakem je tvorba vrásek pod očima, jejichž kresba připomíná malé cihličky.

Schüsslerova sůl č. 1 Calcium fluoratum je hluboce působící přípravek, který je vhodné užívat dlouhodobě, tři měsíce i déle. Při dlouhodobém užívání by denní dávka soli č. 1 neměla překročit 4 tablety u dospělých a 2 tablety u dětí do 5 let.

Sůl č. 2 Calcium phosphoricum

Nerost **apatit**, přírodní zdroj Schüsslerovy soli č. 2. oděrek apod.

Uplatňuje se při růstových bolestech dlouhých kostí, ale také při pomalém či zastaveném růstu u dětí (spolu se solí č. 1), při léčbě zlomenin, svalových křečích (zde je nicméně třeba vyzkoušet, který z přípravků bude působit lépe, zda č. 2 nebo č. 7 Magnesium phosphoricum).

U kožních problémů může č. 2 Calcium phosphoricum pomoci při výskytu puchýřků naplněných bílým hustým produktem a při svědění kůže, zejména u seniorů.

U dětí je sůl č. 2 často účinná při problematickém prořezávání a slabém růstu zubů, hyperaktivitě, ale též při bolestech hlavy u školáků a studentů. Calcium phosphoricum se uplatňuje též jako přípravek pro podporu rekonvalescence po akutním infekčním onemocnění.

Dobrych výsledků bývá se solí č. 2 dosahováno při chronické únavě a pocitu vyčerpanosti (lze užívat spolu se solí č. 5).

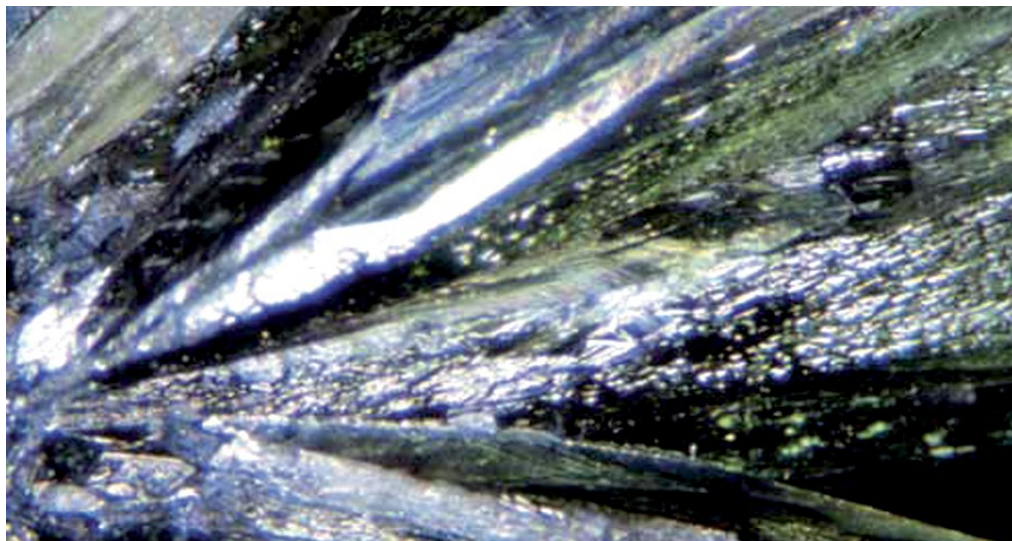
Chronický nedostatek této soli v organismu se projevuje zejména „voskovým“ vzhledem obličeje, sklonem k tvorbě lupů a katary sliznic.

Povrchové záněty sliznic (katary) bývají provázeny značnou tvorbou sekretu hlenovitého charakteru. Jedná se zejména o katary horních cest dýchacích, rýmu, zánět hltanu, průdušek a očních spojivek.

Sůl č. 3 Ferrum phosphoricum

je důležitá především pro krvetvorbu a imunitní systém. Ferrum phosphoricum je osvědčeným přípravkem v první fázi zánětu, pomáhá při poruchách metabolismu železa, což je důležité například pro tvorbu červených krvinek.

Užívání Schüsslerovy soli č. 3 Ferrum phosphoricum podporuje regeneraci po svalové námaze, prokrvení a okysličení svalů i vnitřních orgánů. Lepší prokrvení mozku zlepšuje paměť a může pomoci při závratích a potížích s udržením rovnováhy.

Vivianit slouží jako přírodní zdroj Schüsslerovy soli č. 3.

Ferrum phosphoricum posiluje koncentraci a duševní schopnosti. Velmi dobře působí při výskytu bolestivých análních fisur (prasklinek na kůži v oblasti konečníku). Dále se tato sůl uplatňuje při studených nohou či rukou a při městnání krve v pánevní oblasti. Ferrum phosphoricum dokáže redukovat silné menstruační krvácení.

V neposlední řadě lze Schüsslerovu sůl č. 3 Ferrum phosphoricum užívat při poruchách růstu vlasů, při nízkém nebo vysokém krevním tlaku (optimalizuje krevní tlak oběma směry) a při slunečním úžehu.

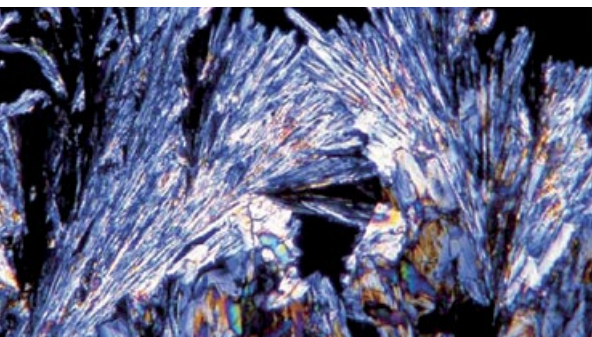
Přírodním zdrojem Schüsslerovy soli č. 4 je nerost sylvín.

Sůl č. 4 Kalium chloratum

působí jako přirozené diuretikum při zadržování vody v těle. V soli obsažený draslík (a to platí i pro soli č. 5 a č. 6) je nepostradatelný pro přenos nervových impulsů a správnou funkci buněčných membrán. Kalium chloratum je tkáňovou solí používanou při onemocněních, která postihují především sliznice, částečně i kůži nebo jiné orgány.

Kalium chloratum podporuje vstřebávání otoků a splasknutí naběhlých sliznic. Pomáhá při zánětech, které již postoupily z akutní fáze, kdy je vhodné použití zejména sůl č. 3 Ferrum phosphoricum, do druhého stadia zánětu, které se vyznačuje tvorbou hleny, hlenovitých výměšků nebo otoků.

Dále lze Schüsslerovu sůl č. 4 použít k léčbě zánětu středního nebo žaludeční sliznice, očních spojivek i léčbě kožních vyrážek a ekzémů, zejména pokud povrch kůže působí, jako by byl „pomoučněný“. Kalium chloratum působí protizánětlivě při potížích s klouby a šlachami, zejména pokud se při nich objevuje i zvýšená tělesná teplota. Uplatňuje se též při pásovém oparu a růži.

*Působením kyseliny fosforečné na nerost potaš se získává **fosforečnan draselný**, který se dále zpracovává na Schüsslerovu sůl č. 5.*

Sůl č. 5 Kalium phosphoricum

dodává energii nervům i všem tělesným buňkám, proto je č. 5 základní Schüsslerovou solí při tělesné i duševní vyčerpanosti, pocitech únavy a slabosti. Kalium phosphoricum se rovněž velmi dobře uplatňuje při sklíčenosti a apatii, dále se doporučuje jako doplňkový lék při konvenční léčbě depresí.

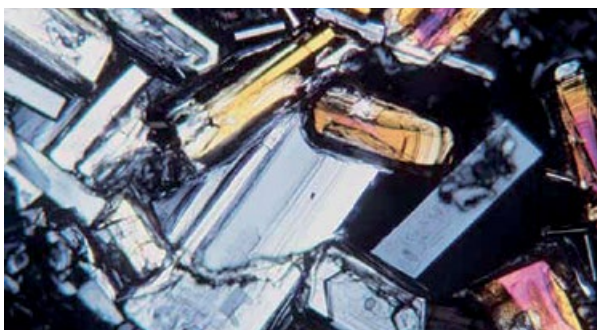
Kalium phosphoricum se uplatňuje i při poruchách vyprazdňování (průjmu nebo zácpě), zejména pokud jsou tyto psychického původu. Pomáhá při bolestech hlavy a je prospěšné při hyperaktivitě u dětí. Stejně tak ale sůl č. 5 Kalium phosphoricum povzbuzuje děti bojácné nebo plačtivé. Tato tkáňová sůl se rovněž používá při ložiskovém vypadávání vlasů.

Chronický nedostatek této soli v organismu se projevuje slabostí, duševní únavou, celkově unaveným vzezřením a popelavě šedým zbarvením kůže kolem očí.

Sůl č. 6 Kalium sulfuricum

podporuje detoxikaci organismu a je nepostradatelnou solí pro metabolismus bílkovin. Tato sůl je obsažena zejména v kůži, sliznicích, chrupavkách a nehtech.

Kalium sulfuricum se používá při třetím stadiu zánětu, kdy zánět přešel do chronické fáze a odolává další léčbě solemi č. 3 a č. 4.

Zdrojem Schüsslerovy soli č. 6 jsou krystaly síranu draselného.

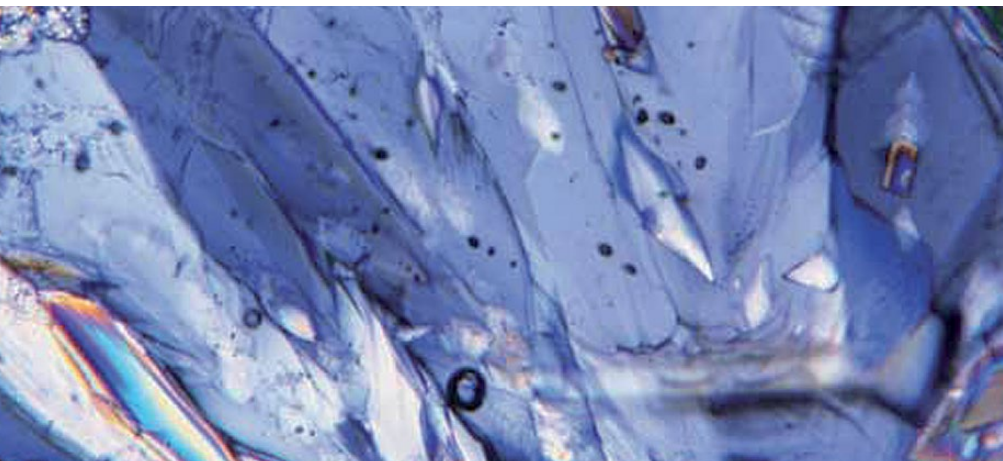
Kalium sulfuricum se společně se železem podílí na přenosu kyslíku v buňkách, proto je účelné užívat sůl č. 6 společně se solí č. 3 Ferrum phosphoricum, navíc se tím zesiluje protizánětlivé působení.

Silné detoxikační působení Schüsslerovy soli č. 6 Kalium sulfuricum nachází svoje uplatnění při jaterních a kožních onemocněních včetně lupénky, revmatických bolestech, které se přesouvají z kloubu na kloub, a při všech chronických onemocněních, například chronické rýmě, chronickém ušním zánětu, zánětu sliznic střeva nebo žaludku apod.

Poznámka: Kalium sulfuricum je možná nejdůležitější Schüsslerovou solí vůbec, určitě je ale nejdůležitější při onemocněních a stavech, kdy je pacient „prožloutlý“ v obličeji a celkově působí nezdravým dojmem. Schüsslerova sůl č. 6 zrychluje rekonvalescenci a podporuje vitalitu.

Sůl č. 7 Magnesium phosphoricum

se nachází zejména v nervech, svalech, krevních buňkách, kostech a šlachách. Tlumí podráždění nervů, uklidňuje a uvolňuje duševní i tělesné napětí. Magnesium phosphoricum se uplatňuje při bolestech hlavy a migrénách, tuto sůl je vhodné užívat při křečích všeho druhu včetně křečovitého kašle, astmatu a menstruačních křečích.

Z nerostu epsomitu se získává Schüsslerova sůl č. 7.

U nočních křečí v lýtku je nicméně nutné vyzkoušet, zde nebude vhodnější Schüsslerova sůl č. 2 Calcium phosphoricum, zde je volba individuální. (Společné užívání solí č. 2 a č. 7 nemá smysl, neboť vápník a hořčík působí při léčbě křečí antagonisticky).

Schüsslerova sůl č. 7 Magnesium phosphoricum tlumí revmatické bolesti. Zklidňující efekt soli č. 7 se uplatní i při třesu končetin. Užití této soli před ulehnutím uvolňuje stres a přispívá ke snadnějšímu usínání a zdravému spánku.

Magnesium phosphoricum pomáhá při zrudnutí obličeje a uší v důsledku nervozity a nervového napětí i při zčervenání obličeje při konzumu alkoholických nápojů.

Sůl č. 8 Natrium chloratum

je solí pro hospodaření organismu s vodou a tělesnými tekutinami. Při opuchlém obličejí a hromadění vody v končetinách se často užívá se solí č. 10 Natrium sulfuricum, případně i komplexním homeopatikem Lymphomyosot.

Natrium chloratum má velký vliv především na trávicí soustavu, uplatňuje se při zácpě i průjmu, neboť optimalizuje množství vody ve střevě. Dále se užívá při tekoucí rýmě, přičemž formou horkého nápoje dokáže vyléčit rýmu v jejím počátečním stadiu během několika desítek minut.

Schüsslerova sůl č. 8 se uplatňuje při suchých sliznicích, osvědčuje se při zadržování vody v těle a otocích. Léčí loupání v kloubech způsobené nedostatkem synoviální tekutiny v kloubním pouzdru.

Sůl č. 8 mírní otoky a svědění po pokousání hmyzem (komáry, muchničkami, ovády apod.). V tom případě se vedle standardního použití tablet ještě navíc doporučuje nanést na místo vpichu kašičku z tablety, kterou jsme zvlhčili vodou nebo slinou. Stejně tak je možno použít krémel č. 8.

Schüsslerova sůl č. 8 Natrium chloratum působí při slabosti, náhlém úbytku sil, depresích, traumatických zážitcích, bolestech hlavy a kožních vyrážkách s tvorbou vodou nalitých puchýřků.

Tento kvádr soli o hmotnosti 30 tun byl vytěžen v solných dolech u německého Heilbronnu a umístěn v areálu zahradnické a krajinářské výstavy BUGA 2019 v témže městě. Šedá barva kvádrů je způsobena příměsí dalších minerálů. Nedotek Schüsslerovy soli č. 8 opravdu nehrozí, suroviny je v mořích i v podzemí naší úžasně planety víc než dost.

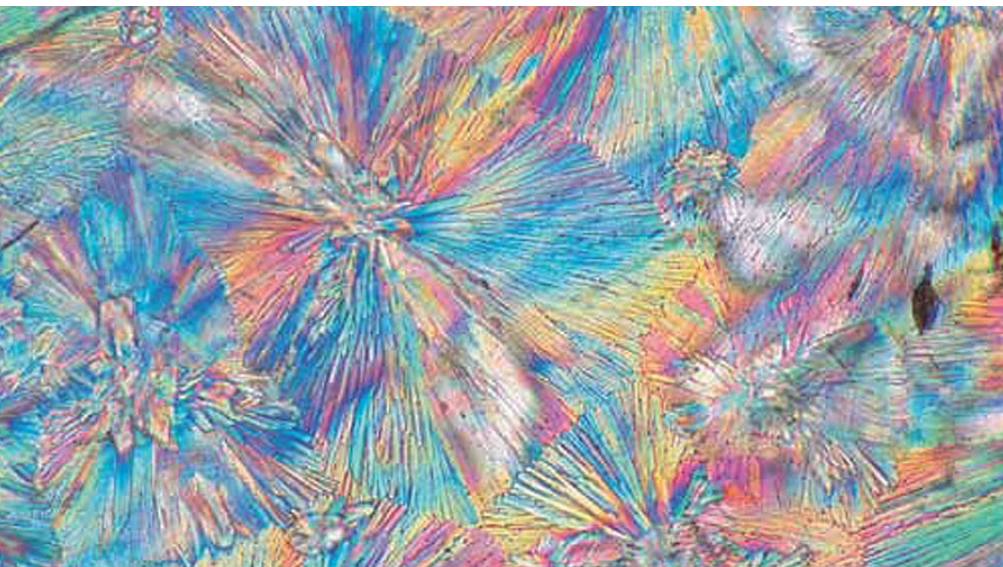

*Zdrojem Schüsslerovy soli č. 8 je běžná **kuchyňská sůl**. Specifickou metodou zpracování se „obyčejná“ sůl změní v mnohostranně prospěšný a velmi účinný lék.*

Sůl č. 9 Natrium phosphoricum

je důležitou solí pro odkyselení organismu a látkovou výměnu. Tato minerální látka je nepostradatelná při odbourávání kyseliny mléčné ve svalech, čímž působí proti svalové únavě. Natrium phosphoricum udržuje kyselinu močovou v tekutém stavu, takže ji ledviny mohou vylučovat a kyselina močová se nehromadí v kloubech. Proto je Schüsslerova sůl č. 9 Natrium phosphoricum základní tkáňovou solí pro prevenci a léčbu dny. (Při onemocnění dnou je pro rozpouštění krystalů kyseliny močové a její vylučování ledvinami nutné přidat i sůl č. 10 Natrium sulfuricum a č. 11 Silicea).

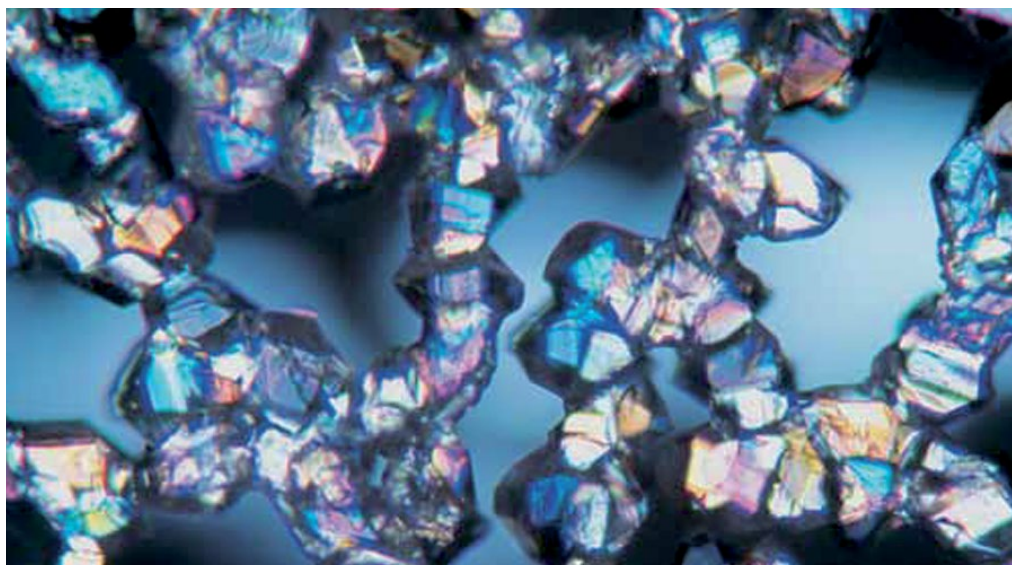
*Schüsslerovou solí č. 9 je **fosforečnan sodný**, který vzniká chemickou reakcí sody s kyselinou fosforečnou.*

Schüsslerova sůl č. 9 se dále uplatňuje při revmatickém onemocnění kloubů, dyspepsii (bolestmi nebo překyselením žaludku po jídle), nadýmání a kyselém říhání, refluxu a zvracení. Natrium phosphoricum pomáhá při kysele páchnoucích průjmech, zánětech sliznic močového měchýře, zánětu ledvin a zánětu žaludku.

Sůl č. 10 Natrium sulfuricum

reguluje funkce slinivky, jater, žlučníku a ledvin. Omezuje resorpci vody v tlustém střevě a tím pomáhá při zácpě. Natrium sulfuricum je účinné detoxikační činidlo. Pacient, který potřebuje Schüsslerovu sůl č. 10, obvykle uvádí zhoršení bolestí a dalších potíží za vlhkého počasí.

*V přírodě se **síran sodný**, zdroj Schüsslerovy soli č. 10, nachází v minerálech thenarditu a mirabilitu či Glauberově soli.*

Nejčastěji se sůl č. 10 Natrium sulfuricum užívá při zažívacích potížích, zejména zácpě, ranních průjmech a nadýmání. Dále při edémech tkání, mokvavých vyrážkách, bércových vředech, akné a růžovce. Pomáhá při nočním pomočování, revmatických potížích a zánětech s tvorbou žlutozeleného hlenu.

Psychicky se nedostatek této soli v organismu může projevovat melancholií a depresi.

Sůl č. 11 Silicea

je významná pro kůži, pojivové tkáně, klouby, nehty a vlasy. Silicea podporuje rozpouštění krystalů kyseliny močové a tím pomáhá při onemocnění dnou (viz heslo „Dna“ na str. 26)

Přírodním zdrojem Schüsslerovy soli č. 11 Silicea může být křemičitý písek, buližník (pazourek) nebo horský křišťál.

Silicea je potřebná pro tvorbu kolagenu, tedy pro růst a obnovu kloubních chrupavek, růst vlasů, nehtů, vazivových tkání, šlach a kostí. Používá se při artróze, úbytku kostní hmoty (osteoporóze), potížích s meziobratlovými ploténkami, při kornatění tepen, zánětech okostice i dalších zánětech s tvorbou hnisu. Pleť osob, které trpí nedostatkem této soli, má sklon k tvorbě vrásek a předčasnému stárnutí.

Silicea je jedním ze základních přípravků při výskytu akné, zejména jsou-li pustuly s hnisem uloženy hluboko v kůži. Schüsslerova sůl č. 11 rovněž posiluje imunitní systém.

Sůl č. 12 Calcium sulfuricum

se nachází v játrech, žluči a chrupavkách. Je významnou solí pro klouby a detoxikaci organismu. Calcium sulfuricum má silnou afinitu k pokožce, sliznicím a vazivovým tkáním. Užívá se při kožních onemocněních s tvorbou vředů a při náchylnosti ke hnisání kůže nebo sliznic.

Zdrojem Schüsslerovy soli č. 12 jsou krystaly sádrovce.

Uplatňuje se při akné v období puberty, léčí chronickou bronchitidu, zanícené mandle, angínu, záněty močových cest, otoky lymfatických uzlin a chronický revmatismus.

Calcium sulfuricum podporuje činnost a regeneraci jater, čímž posiluje detoxikační schopnost organismu.

Možnosti použití Schüsslerových tkáňových solí a vybraných homeopatik (terapeutický index):

Důležité:

V terapeutickém indexu uvedená použití Schüsslerových solí, homeopatik a doplňků stravy **nejsou registrované terapeutické indikace**, nýbrž mnohokrát ověřené a v praxi předních, zejména německých lékařů, diplomovaných léčitelů a homeopátů uplatňované léčebné postupy a schémata. V této souvislosti bych chtěl **upřímně poděkovat Güntheru H. Heepenovi a Dr. Veře Rosival**, jejichž knihy, přednášky i osobní konzultace mi byly neocenitelným zdrojem informací a inspirace.

V tabulkách jsou uvedena čísla doporučených solí. Podle povahy potíží můžete kromě tablet používat i stejně očíslovaný krémgel. To platí např. při léčbě křečí, popálenin, potíží s křečovými žilami, při striích, vráskách, povadlé pleti apod.

V některých případech může být účelné či žádoucí souběžné užívání homeopatického přípravku nebo specifického doplňku stravy. Dosažení žádoucích výsledků se pak dostavuje rychleji a s větší spolehlivostí. Mezi doporučenými homeopatiky se poměrně často objevuje komplexní přípravek Traumeel. Jedná se o velmi zdařilou kompozici homeopatik s širokým spektrem účinků. Nejvíce se Traumeel uplatňuje při zánětech, infekčních onemocněních, zhmožděninách a dalších zraněních, při bolestech zad, hlavy a končetin a kloubů. Traumeel významně podporuje procesy hojení a regenerace.

Zájemcům o širší nabídku homeopatických přípravků doporučujeme navštívit webovou stránku www.kezdravi.cz.

**Chcete poslat tento sešit v elektronické verzi Vaším přátelům a známým?
Materiál je k dispozici ke stažení na adrese: www.kezdravi.cz/schusslerovy-soli/**

Potíže psychické (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Agorafobie (strach z veřejných prostranství)	Při záchvatu paniky i pro dlouhodobé užívání: č. 5 Homeopatikum: Argentum nitricum 9CH, 3x3 globule denně
Apatie	Nedostatek životní energie: č. 5 Homeopatikum: Acidum phosphoricum AKH, 4x1 tableta
Duševní slabost	Duševní (případně i tělesná) slabost u dětí a mladistvých: č. 2 Duševní (případně i tělesná) slabost u dospělých: č. 5
Hyperaktivita, poruchy schopnosti učení, ADHD (zmírňování projevů)	S výrazným tělesným a duševním neklidem: č. 5 Kúra při ADHD: před snídaní č. 5 , před obědem č. 2 , večer před ulehnutím č. 7 Běžné poruchy pozornosti, slabá paměť: č. 3 Poruchy soustředění, roztěkanost, duševní (a někdy i tělesná) slabost: č. 5 Psychické potíže u dětí spíše bledých, „bezkrvných“: č. 2 a č. 3 Homeopatikum: Arsenicum iodatum 9CH, 4x3 globule denně (zejména při ADHD)
Melancholie, duševní rozladění, deprese	Deprese po vyčerpávající námaze: č. 5 Při pocitech smutku nebo obav: č. 6 Melancholie a pláč: č. 8 , případně i č. 10 Deprese v období klimakteria: č. 11 Melancholie nebo deprese po zranění páteře nebo hlavy: č. 10 (při těchto stavech po zranění k lékaři!) Homeopatikum: Pulsatilla 15CH, 3x3 globule denně
Nervozita, zrudnutí v obličejí z nervozity	U dětí a mladistvých: č. 2 U dospělých: č. 7 Pocení z nervozity: č. 2 a č. 11 Homeopatikum: Gelsemium 9CH, 5 globulí před traumatizující událostí. Účinné jsou i Rescue krizové kapky.

Potíže psychické (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Paměť	<p>Slabá paměť, neschopnost soustředění: č. 3</p> <p>Slabá paměť a snížené psychické schopnosti: č. 5</p> <p>Slábnoucí paměť zejména u seniorů v důsledku arteriosklerózy: č. 1 (možno užívat spolu s č. 3 i s č. 5 v dávce 3 x denně 1 tableta od každého přípravku).</p> <p>Homeopatika: Baryta carbonica 9CH a Acidum phosphoricum AKH, třikrát denně 3 globule, respektive 3 x denně 1 tabletu</p>
Poruchy příjmu potravy	<p>Poruchy příjmu potravy psychického nebo emocionálního původu: č. 5</p> <p>Při celkové tělesné slabosti, chudokrevnosti, nedostatku trávicích šťáv, nucení na zvracení nebo/a zvracení: č. 2 a č. 3</p> <p>Při překyselení žaludku: č. 9</p> <p>Při nechutenství bez zjevné příčiny: č. 3, č. 8 a č. 10</p> <p>Záchvaty „vlčího“ hladu vyžadující okamžitě něco k jídlu. Jazyk šedobíle povlečený: č. 4</p> <p>Homeopatikum: Pulsatilla 30CH, tři globule každý druhý den</p> <p>Další informace: viz heslo „Nechutenství“</p>
Strach, pocity strachu	<p>Nejasný pocit obav či strachu bez konkrétního důvodu: č. 6</p> <p>Bojácné dítě: č. 6</p> <p>Homeopatikum: Argentum nitricum 9CH, 3x3 globule denně, , případně Bachovy esence č. 2 Aspen a č. 20 Mimulus</p>
Strach ze zkoušení či nadcházející stresující události	<p>Pokud se projevuje poruchami spánku, neklidem či neschopností soustředění se: č. 7</p> <p>Při nízkém krevním tlaku, třesavce, bušení srdce: č. 3</p> <p>Homeopatikum: Argentum nitricum 9CH, 3 globule před stresující událostí</p>
Žárlivost	<p>Sůl č. 12</p> <p>Homeopatikum: Euphrasia officinalis 30CH tři globule obden</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Afty, moučnivka, vředy v ústech (dále viz též heslo „Rty“)	Akutní, bolestivé afty: č. 3 , jednu tabletu každou čtvrt hodinu Bílé nebo bílošedé afty: č. 4 Žluté afty: č. 9 Vředy s jasně červeným okrajem: č. 5 Afty nebo vředy; sliny nebo puchýřky v koutcích úst: č. 8 Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta
Angína, zánět mandlí (viz též heslo „Nachlazení“)	Při zarudnutí, otoku mandlí a bolesti v krku: č. 3 Mandle jsou šedobíle potažené: č. 4 Pokud angína po č. 3 ani č. 4 neustupuje: č. 9 Komplexní homeopatikum: Agin-Heel S, 6x1 tableta
Ateroskleróza (též arterioskleróza)	Při diagnostikovaném zúžení cév: č. 1 , trvalé užívání v dávce 3 x 1 tableta K zamezení progresivního postupu: č. 11 (užívat společně s č. 1) Doplňěk stravy: Aurum metallicum AKH, 4x1 tableta denně
Astma bronchiale	Schéma léčby astmatu: před snídaní č. 5 , před obědem č. 6 , večer před ulehnutím č. 7 . Vše užívat formou horkého nápoje. Astma, záchvat psychického původu: č. 5 (nejlépe formou horkého nápoje) Záchvat astmatu v souvislosti se svalovými křečemi libovolné lokalizace: č. 7 (nejlépe formou horkého nápoje) Astma, zhoršení za deštivého nebo sychravého počasí: č. 10 Homeopatikum: Arsenicum album 9CH, 3x3 globule denně. Více tipů na homeopatika viz heslo Astma na www.kezdravi.cz .

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Bércové vředy	<p>Při výskytu otevřeného vředu i po jeho uzavření: č. 1 a č. 10. Okolní celistvou pokožku ošetřovat krémgel č. 10.</p> <p>Při hnisajícím bércovém vředu: č. 11 spolu s č. 12</p> <p>Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta, okolí vředu ošetřovat dvakrát denně mastí Traumeel S</p>
Bolesti břicha, bolesti žaludku	<p>Viz nejprve heslo „Nechutenství“</p> <p>Při křečích žaludku: č. 7</p> <p>Homeopatikum: Colocynthis 9CH 6x3 globule denně</p>
Bolesti dolních končetin	<p>Bolesti z nadměrné námahy: č. 7 (případně č. 2)</p> <p>Bolesti a otoky v důsledku žilního městnání č. 3 nebo poruchy proudění lymfy č. 12</p> <p>Růstové bolesti u dětí: č. 2</p> <p>Homeopatika: Traumeel mast a Lymphomyosot 3x10 kapek (podpora proudění lymfy)</p>
Bolesti hlavy, migrény	<p>Akutní bolesti: č. 7, nejlépe jako horký nápoj</p> <p>S pocity horka, tlaku, bodavých bolestí nebo pulsování v hlavě a při zrudnutí obličeje: č. 3</p> <p>Se zvracením žluči: č. 10</p> <p>Se zvracením vodnatého, průhledného hleny: č. 8</p> <p>S dávením bílého hleny: č. 4</p> <p>U osob bledých a nervních: č. 5</p> <p>Se současným nebo následným pocitem slabosti: č. 5</p> <p>Při zhoršení bolestí k večeru nebo horkem a při zlepšení na čerstvém vzduchu: č. 6</p> <p>Při současné zácpě a hlenovitě povlečeném jazyku: č. 8</p> <p>Bolesti hlavy u školních dětí a studentů: č. 2</p> <p>Komplexní homeopatikum: Traumeel, při bolesti každých 10 minut 1 tabletu do odeznění bolesti</p>
Bolesti zad (viz též hesla Ischias, Lumbago a Ploténky)	<p>Základní Schüsslerova sůl, nutno užívat dlouhodobě: č. 1</p> <p>Při výrůstcích na páteři: k č. 1 přidat ještě homeopatikum Hekla lava 5CH, 4x3 globule denně</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Bolesti zubů	Bolesti, u kterých se zubním vyšetřením nezjistila příčina: č. 3 v dávce jedna tableta každou čtvrt hodinu. Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta (v případě potřeby užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu)
Borelióza	Viz heslo Detoxikace organismu. K detoxikační kúře přidejte homeopatika Lymphomyosot a Nux vomica 9CH
Burn-out syndrom	Přípravky viz heslo Únava a vyčerpanost, u závažných stavů užívat též Bachovu esenci č. 23 Olive
Celulitida	Soli č. 12 , č. 11 a č. 1 , tablety i krémgely. Tablety lze užívat současně, krémgely je vhodné střídat, tedy každý den aplikovat několikrát za den pouze jeden ze tří krémgelů. Homeopatikum: Lymphomyosot 3x10 kapek
Crohnova nemoc, Colitis ulcerosa, dráždivý tračník	Při akutních zánětlivých procesech: První den č. 3 formou horkého nápoje třikrát denně, od druhého dne střídat č. 3 s č. 4 , každý přípravek užívat v dávce 6x1 tableta denně. Při silných záchvatech průjmu: č. 10 formou horkého nápoje. Při bolestech nebo křečích v břiše: č. 7 Doplňěk stravy: Aloe socotrina AKH, 6x1 tableta denně Homeopatikum: Mercurius solubilis 5CH, 6x3 globule denně
Cukrovka	Přípravky vhodné při cukrovce se současným omeocněním jater: č. 10 a homeopatikum Lycopodium clavatum 9CH, 4x3 globule denně

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Detoxikace organismu	<p>Schéma detoxikační kúry pomocí Schüsslerových solí: Ráno před snídaní 2 tablety soli č. 12 (podporuje tvorbu žluči a detoxikaci organismu), před obědem 2 tablety soli č. 10 (podporuje vylučování ze střev, působí při zadržování vody, čistí pojivové tkáně), před ulehnutím večer 2 tablety soli č. 6 (podporuje funkci jater, přísun kyslíku do buněk, podněcuje hojení kůže a sliznic a tvorbu nových zdravých buněk).</p> <p>Homeopatikum: Lymphomyosot 3x10 kapek</p>
Dna (pakostnice, podagra)	<p>Schéma léčby: Před snídaní 2 tablety č. 11 (rozpuští krystaly kyseliny močové), před obědem 2 tablety č. 9 (udržuje kyselinu močovou v tekutém stavu) a před večerí 2 tablety č. 10 (podporuje vylučování kyseliny močové z těla).</p> <p>Pro podporu ledvin: Berberis vulgaris AKH spolu přípravkem Solidago virgaurea AKH, 3 tablety od každého přípravku denně</p>
<p>Ekzém (viz hesla „Kůže: atopický ekzém“ a „Kůže: ekzémy, lupénka a vyrážky“)</p>	
Epilepsie	<p>Podpurná léčba vedle konvenční léčby: č. 5</p> <p>Při obvykle silných křečích: č. 7 v dávce 5 x 1 tableta denně.</p> <p>Při hrozícím záchvatu: č. 3 každých 5 minut jednu tabletu.</p> <p>Při značné sešlosti pacienta jako podpurný prostředek: č. 2</p> <p>Homeopatikum: Belladonna 9CH, zejména při typické symptomatice náhlých křečích s upadáním do bezvědomí, 4x3 globule denně</p>
Erekce, poruchy	<p>Osvědčený přípravek pro posílení sexuální (a nejen sexuální) energie č. 5</p> <p>Homeopatikum: Acidum phosphoricum AKH, 6x1 tableta denně</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Gangrény	Pro lepší prokrvení tkání: č. 3 Homeopatikum: Echinacea angustifolia 9CH, 3x3 globule denně
Gastritida (zánět žaludku)	Při akutním žaludečním a střevním kataru: č. 3 Po odeznění akutního kataru, jazyk je zpravidla bíle potažen: č. 4 Při suchém jazyku a pocitu tělesné slabosti: č. 5 Při křečovitých bolestech žaludku bez horečky, jazyk je čistý: č. 7 Při bolestech žaludku a zvracení hlenu: č. 8 Homeopatikum: Nux vomica 9CH, 4x3 globule denně
Hemeroidy	Bolestivé, svědivé: č. 1 Se zanícenými uzlíky: č. 3 Homeopatikum: Ruta graveolens 9CH, 4x3 globule denně
Chemoterapie – zmírňování vedlejších účinků	Pro podporu jater a celého organismu č. 6 Při stavech podobných kocovině: Nux vomica 9CH, 3 globule až desetkrát denně Při zvracení a pocení studeným potem: Tabacum 9CH, 6x3 globule denně Zvracení, průjem a pocit vnitřního chladu až mrazení: Arsenicum album 9CH, 6x3 globule denně
Chrapot	Chrapot v důsledku zánětu hrtanu: č. 4 společně s č. 6 , každou půlhodinu 1 tabletu od každého přípravku. Chrapot v důsledku značného namáhání hlasivek (u zpěváků, učitelů, řečníků apod.): č. 3 , každou půlhodinu jednu tabletu. V důsledku nervového napětí: č. 5 Homeopatikum: Spongia tosta 9CH, 5x3 globule. Přípravek volte zejména při současném suchém kašli.
Chudokrevnost, nedostatek červených krvinek	Sůl č. 3 . Pokud se hodnoty po měsíci užívání nezlepší, užívat v alternaci se solí č. 2 (dva dny č. 3 a další dva dny č. 2) a v této alternaci pokračovat.

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Imunitní systém	<p>Náchylnost k infekčním onemocněním, slabá imunita: první dva týdny 3 x 2 tablety denně č. 3, další dva týdny 3 x 2 tablety č. 7 a poslední dva týdny 3 x 2 tablety č. 6. Výsledkem této kúry je výrazné posílení imunity.</p> <p>Homeopatikum: Gelsemium 9CH, při prvních příznacích infekčního onemocnění 6x3 globule denně.</p>
Inkontinence moči, enuréza, noční pomočování, inkontinence stolice	<p>Nevědomé močení ve spánku, případně i v bdělém stavu: č. 10</p> <p>K pomočení dochází v důsledku nervozity nebo slabosti až chvilkového ochrnutí svalů močového měchýře: č. 10</p> <p>Únik moči při zakašlání nebo kýchnutí: č. 10</p> <p>Pomočování u starších osob: č. 2</p> <p>Pomočování u mužů s problémy s prostatou: č. 2 v alternaci s č. 1 (přípravky střídat každé dva dny).</p> <p>Slabost močového měchýře, slabost svěrače močové trubice: č. 3</p> <p>Enuréza (noční pomočování) z nervového vyčerpání či celkové slabosti: č. 5</p> <p>Homeopatikum: Caulophyllum thalictroides 9CH, 4x3 globule denně. Při inkontinenci stolice spolu s Aloe socotrina AKH, 6x1 tableta</p>
Ischias (viz též heslo „Lumbago“)	<p>V akutním stavu: č. 5 každou čtvrt hodinu jednu tabletu, po zmírnění bolesti užívat v dávce 4 x 1 tableta denně.</p> <p>Při křečovitých bolestech, které se zmírňují teplým obkladem: č. 7 jako horký nápoj.</p> <p>Při nočních pocitech brnění a mravenčení převážně v pánevní oblasti: č. 2</p> <p>Chronické potíže: č. 11</p> <p>Podpůrné opatření: aplikace krémgelu č. 7 na bolestivou oblast.</p> <p>Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta (v případě potřeby užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu.) Topické aplikace masti Traumeel S na postiženou oblast, 2-3x denně.</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Játra, podpora jater	Osvědčená Schüsslerova sůl pro podporu funkce jater: č. 6 Homeopatikum: Chelidonium majus 5CH, 3x3 globule denně
Ječné zrno	Hnisavé, ztvrdlé ječné zrno (puchýřek na očním víčku): č. 1 střídavě s č. 11 Chronické ječné zrno bez známek zánětu: č. 1 Homeopatikum: Pulsatilla 9CH, 4x3 globule denně
Jizvy	K změkčení a vyhlazení jizev: č. 1 (zejména krémgel)
Kašel (viz též heslo „Zánět dýchacích cest“)	Kašel v důsledku zánětu nebo infekčního onemocnění: střídavě užívat č. 3 a č. 4 . V případě značného zlepšení, avšak ne úplného vyléčení dokončit léčbu solí č. 6 . Křečovitý kašel: č. 7 Úporné neutuchající kašláni připomínající černý kašel: č. 4 Homeopatikum: Drosera 5CH, 4x3 globule denně, podle potřeby i častěji. Dobé je při suchém kašli užívat spolu shomeopatikem Spongia tosta, 4x3 globule denně.
Klimakterium, přechod (viz též heslo „Bolesti hlavy, migrény“)	Návaly horkosti: č. 3 Melancholické a depresivní nálady: č. 8 nebo č. 10 (možno užívat též současně, 3 x 1 tableta od každého přípravku). Homeopatikum: Actaea racemosa 9CH, 3x3 globule denně

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
<p>Klouby (viz též hesla „Revma, revmatismus“ a „Dna“)</p>	<p>Změny na kloubech, artróza: č. 11 Bolesti kloubů, horší při pohybu: č. 3 a č. 4 Bolesti jsou až ochromující: č. 2 nebo č. 7 (neužívat společně, nutno vyzkoušet, který přípravek bude účinný) Vystřelující bolesti putující z místa na místo, zhoršení v noci: č. 6 Bolesti se zhoršují horkem a k večeru: č. 6 Bolesti kloubů v důsledku onemocnění dnou: č. 9 spolu s č. 10 a č. 11 - viz heslo Dna Bursitida (zánět tíhového váčku v kolenním kloubu): č. 4 Homeopatika: Mast Traumeel S, dvakrát denně lehce vmasírovat. Vhodné je též současné užívání tablet Traumeel, 4x1 tableta denně</p>
<p>Kopřivka</p>	<p>Se svědivými pupenci: č. 5, též jako krémgel. V případě, že č. 5 u dané osoby nepomáhá, tak č. 8. Homeopatikum: Apis mellifica 9CH, v akutním stavu 5x3 globule denně.</p>
<p>Kosti</p>	<p>Zánět okostice: č. 11 Osteoporóza, náchylnost ke zlomeninám: č. 1, č. 2 a č. 11 Nedostatečný růst kostí: č. 1 spolu s č. 2 Růstové bolesti dlouhých kostí: č. 2 Opožděný nebo zastavený růst u dětí: č. 1 a č. 2 Homeopatikum: Symphytum 5CH (je na lékařský předpis), nebo Traumeel 3x1 tableta denně (jedním zkomponentů je právě Symphytum)</p>
<p>Krk (viz též hesla „Angína, zánět mandlí“ a „Nachlazení“)</p>	<p>Pocit zátky v krku: č. 7. Každou čtvrt hodinu rozpustit jednu tabletu v šálku horké vody a popíjet.</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Křeče (viz též heslo „Tuhnutí svalů“)	<p>Křeče všeho druhu: č. 7</p> <p>Křeče, které při užívání č. 7 nepovolují: č. 2</p> <p>Noční křeče v lýtku: č. 7 nebo č. 2. (Volba soli je individuální, proto je nutno vyzkoušet, který přípravek pomáhá).</p> <p>Při svalových křečích z přehnané námahy: č. 5</p> <p>Při svalové kocatě z nárazového přetěžování svalů: č. 3</p> <p>Křeče u dětí v období prořezávání zubů: č. 2</p> <p>Záškluby ve svalech nebo svalová slabost: č. 5</p>
Křečové žíly	<p>Křečové žíly: č. 1, střídat obden s č. 11. Pro rychlejší efekt natírat i krémgely č. 1 a č. 11, jeden den č. 1 a druhý den pak č. 11. V této alternaci vytrvale pokračovat.</p>
Kůže: akné a vyrážky (viz též heslo „Kůže: puchýře“)	<p>Při zanícených pupíncích s obsahem hnisu: č. 11 a č. 12</p> <p>Malé začervenalé pupínky na mastné pokožce: č. 9</p> <p>Ztvrdlé pustuly akné: č. 1</p> <p>Při červeně ohraničených zarudlých okrscích na kůži (kuperóza), případně i s pupínky a pustulami: č. 10</p> <p>U žen zvětšený výskyt pupínek v období perrody: č. 9 vhodný je i krémgel č. 9</p> <p>Akné u mladistvých: č. 9, vhodný je i krémgel č. 9</p> <p>Homeopatikum: Lymphomyosot 3x10 kapek, zejména při výsevech pupínek na kůži, např. při alergii na sluneční záření, podráždění pokožky chlorovanou nebo slanou vodou apod.</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
<p>Kůže: atopický ekzém (viz též heslo „Kůže: ekzémy, lupénka a vyrážky“)</p>	<p>Kúra při chronickém atopickém ekzému: před snídaní č. 12 jako horký nápoj, před obědem č. 10 jako horký nápoj a před ulehnutím č. 6 jako horký nápoj. Vyvarovat se sladkostí, pít hodně vody, jíst hodně zeleniny, zejména salát, rukolu, čekanku nebo listy smetánky lékařské.</p> <p>Poznámka: Doporučené stravování při chronickém ekzému je podobné jako při onemocnění dnou, neboť atopický ekzém mívá přímou souvislost s nedostatečným vylučováním kyseliny močové. Dále se vyhněte kávě, čaji a čokoládě. Alkohol jen občas a omezeně.</p> <p>Homeopatikum: Arsenicum album 9CH, 3x3 globule denně</p>
<p>Kůže: ekzémy, lupénka a vyrážky (viz též heslo „Kůže: atopický ekzém“)</p>	<p>Šupinatá, drsná pokožka: č. 6</p> <p>Bílé šupinky: č. 8</p> <p>Jemné šupinky na kůži vypadající jako poprášení moukou: č. 4</p> <p>Bílé nebo žluté stroupky či strupy na pokožce: č. 2</p> <p>Kůže s popukanými puchýři, strupy zaschlého hnisu: č. 11</p> <p>Mokvající vyrážka: č. 10; pokud nedojde ke zlepšení, tak č. 9</p> <p>Mokvající ekzém: č. 4 (doplňkové homeopatikum: Graphites AKH, 4x1 tableta denně)</p> <p>Suchý ekzém: č. 2 v alternaci s č. 8 (dva dny užívat č. 2 a další dva dny č. 8 v denní dávce 6 x 1 tableta a ve střídání přípravků pokračovat).</p> <p>Medově žluté strupy: č. 9</p> <p>Vyrážky po očkování: č. 4</p> <p>Vyrážka v souvislosti s pásovým oparem: č. 8</p> <p>Lupénka (psoriáza) – schéma léčby: před snídaní dvě tablety č. 7, před obědem dvě tablety č. 2 a před večeří dvě tablety č. 6</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Kůže: kuří oka a mozoly	<p>Kuří oko se nachází pod bílou krustou: č. 4 (tablety i krémgel)</p> <p>Kuří oko je uloženo ve žlutém podkladu, krusta je žlutá: č. 10 (tablety i krémgel)</p> <p>Kuří oko s hnisajícím okrajem: č. 11 (tablety i krémgel)</p> <p>Silně zrohovatělé kuří oko: č. 1 (tablety i krémgel)</p> <p>Homeopatikum: Antimonium crudum 9CH, 3x3 globule (při výskytu sešlapaných, bolestivých bradavic na chodidlech)</p>
Kůže: poštípání hmyzem (ovády, muchničkami, komáry)	<p>Při silném svědění až pálení: č. 8. Krémgel lze v tomto případě nahradit vytvořením kašičky z tablety (pomocí sliny) a nanesením na postižené místo.</p> <p>Homeopatikum: Ledum palustre 5CH nebo 9CH, v akutních stavech každých 10 minut 3 globule.</p>
Kůže: popáleniny	<p>Jako první ošetření (po zchlazení proudící studenou vodou): č. 3 formou krémgelu</p> <p>Vnitřně: č. 3 tablety, každou čtvrt hodinu jednu tabletu</p> <p>Při výskytu vodou nalitých puchýřů: č. 8 (lze přidat k č. 3, stejné dávkování)</p> <p>Při hnisání popáleniny: č. 11</p>
Kůže: praskliny a fisury, anální fisury, ragády kolem úst	<p>Anální fisury (bolestivé nebo krvácivé praskliny kolem konečníku): č. 1, možné též spolu s č. 3. Vhodné jsou i krémgely.</p> <p>Recidivující anální fisury: č. 1 spolu s č. 8 a č. 3</p> <p>Hluboké trhlinky kolem úst (ragády): č. 1, tablety i krémgel.</p> <p>Svědění v okolí konečníku: tablety č. 3 a krémgel č. 7</p>
Kůže: puchýře (viz též heslo „Akné a vyrážky“)	<p>Výsev puchýřků se žlutavým, vodnatým obsahem: č. 4</p> <p>Puchýře obsahující žlutý hnis: č. 9 (užívat delší dobu)</p> <p>Pokud č. 9 nepomáhá, tak č. 11 (užívat delší dobu)</p> <p>Puchýře s bílým, hustým obsahem: č. 2</p> <p>Puchýře se silně páchnoucím obsahem: č. 5</p> <p>Puchýře naplněné vodou: č. 8</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Kůže: rohovatění, hrubá kůže	Při hrubé nebo zrohovatělé kůži: č. 1 Při suché pokožce: č. 8
Kůže: suchá pokožka, svědění	Suchá kůže v důsledku poruch v hospodaření s tekutinami: č. 8 Olejitá nebo jakoby želatinou potažená kůže na obličeji, tváře působí poněkud „odule“: č. 8
Kůže: svědění	Svědění pokožky bez zjevné příčiny nebo v důsledku vyrážky nebo jiného kožního onemocnění: č. 7 Svědění kůže u starších osob a seniorů: č. 2 Svědění hrubé suché pokožky: č. 1
Lumbago (viz též heslo „Ischias“)	Produkt první volby při náhlém svalovém ústřelu v bederní krajině: č. 3 , každou čtvrt hodinu jednu tabletu Při silných bolestech: č. 7 jako horký nápoj, (možno kombinovat s č. 3) Lumbago (lidově „hexenšus“) u starších osob: č. 2 Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta (v případě potřeby užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu)
Menstruační potíže	Křeče v podbřišku: č. 7 , nejlépe jako horký nápoj Bolesti u žen bledých, plačtivých a/nebo vznětlivých: č. 5 , nejlépe jako horký nápoj Při zrychleném pulsu a zrudnutí v obličeji: č. 3 Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta (v případě akutních bolestí užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu)
Močový měchýř – viz „Zánět močového měchýře“	

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Nadváha, otylost	<p>Obezita z nevyvážené energetické bilance (velký příjem, malý výdej), schéma užívání Schüsslerových solí: Před snídaní: č. 5, před obědem: č. 10, před večeří: č. 9. Nutno užívat dlouhodobě, nejméně dva měsíce, aby se podpořilo odbourávání tuků.</p> <p>Homeopatikum: Eugenia jambosa 9CH spolu s homeopatikem Kalium bichromicum 9CH. Od každého přípravku 3x3 globule denně. Tyto přípravky užívejte též při cukrovce 2. typu, respektive poruchách metabolismu glycidů.</p>
Nadýmání	<p>Při sklonu k nadýmání užívat v alternaci č. 10 a č. 1. Sůl č. 10 užívat dny v dávce 6 x 1 tableta, poté stejným způsobem č. 1 atd.</p> <p>Při břišní kolice z nadýmání: č. 7 každých 5 minut 1 tabletu nebo formou horkého nápoje.</p> <p>Homeopatikum: Lycopodium clavatum 9CH, 3 globule před a 3 globule po jídle.</p>
Nachlazení (viz též heslo „Angína, zánět mandlí“)	<p>Osvědčený postup: Užívejte střídavě každých 10 minut tabletu č. 3 a č. 4 do výrazného zlepšení. Po značném zlepšení dokončit léčbu solí č. 6</p> <p>Sliznice v hrdle jsou zarudlé a bolí: č. 3</p> <p>Bílý povlak na sliznicích úst a hrdla: č. 4</p> <p>Průhledný, vodnatý hlen na jazyku a/nebo sliznicích v ústech: č. 8</p> <p>Virózy a chřipky: č. 3 a č. 4 užívat střídavě vícekrát za den. Po zlepšení dokončit léčbu užíváním č. 6 v dávkování 3 x 1 až 3 x 2 tablety denně.</p> <p>Komplexní homeopatikum: Angin-Heel, 5x1 tableta denně.</p>
Nedoslýchavost	Společné užívání solí č. 1 a č. 11 po delší dobu

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Nehty	<p>Lámavé a špatně rostoucí nehty: č. 1 a č. 11</p> <p>Plíseň na nehtech: č. 1 formou krémgelu, případně střídat obden s krémgel č. 11</p> <p>Zarůstající nehet, okolo kterého vystupuje „živé maso“: č. 4, zejména formou krémgelu. V případě nedostatečného účinku přejít na krémgel č. 11.</p>
Nechutenství	<p>Při celkové slabosti, případně při chudokrevnosti, nedostatečné tvorbě žaludečních kyselin, nevolnostech a zvracení: č. 2</p> <p>V důsledku duševního rozrušení a nervozity: č. 6</p> <p>V důsledku překyselení žaludku a pálení žáhy, případně při bolestech žaludku po jídle: č. 9 (užívat dlouhodobě, 3x1 tabletu denně)</p>
Nevolnosti v těhotenství	<p>Střídatavé užívání solí č. 8 a č. 9 v intervalu po hodině (6 tabel denně od každého přípravku.)</p> <p>Homeopatika: Cocculus indicus 9CH a Tabacum 5CH.</p> <p>Při stavech podobných kocovině: Nux vomica 9CH, 2-3 globule až desetkrát denně</p>
Nízký krevní tlak	<p>Při nízkém krevním tlaku (NKT) bez dalších příznaků: č. 3</p> <p>Poznámka: Nenechte se znejistit tím, že č. 3 pomáhá i při vysokém KT. Sůl č. 3 KT vyrovnává: vysoký snižuje a nízký pozvedá.</p> <p>NKT se závratěmi při změně polohy (při vstání z křesla apod.): č. 5</p> <p>NKT a nápadné změny nálad: č. 6</p>
Nespavost, poruchy spánku	<p>Možek běží na plné obrátky, brání usnutí: č. 7</p> <p>V případě, že č. 7 nepomáhá, použít sůl č. 2</p> <p>Při neschopnosti usnout po velkém duševním vypětí: č. 5</p> <p>Při procitnutí kolem 23. hodiny a následném bdění do 3. hodiny ránní: č. 10.</p> <p>Homeopatikum: Gelsemium 9CH, 3 globule před ulehnutím</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Nosní polypy	Společně užívat č. 2 a č. 8 Homeopatikum: Teucrium marum 9CH, 4x3 globule denně
Opary, pásový opar	Při náchylnosti k oparům na rtech: č. 8 Pro podporu hojení pokožky: č. 1 Při prvních příznacích pásového oparu: homeopatikum: Apis mellifica, 3 globule každých 15 minut spolu se solí č. 8
Osteoporóza, řídnutí kostí	Společné užívání č. 1, 2 a 11
Ostruha, patní ostruha, výrůstky na kostech nebo páteři	Společné užívání soli č. 1 a č. 2 Homeopatikum: Hekla lava 5CH, 4x3 globule denně
Otoky, otok nohou, zdržování vody v těle	Jako přirozené minerální diuretikum: č. 4 Po dlouhém chození: č. 10 Při poruchách oběhového systému: viz heslo „Srdce, oběhový systém“ Homeopatikum: Lymphomyosot, 4x10 kapek denně
Pálení žáhy	V důsledku stoupání žaludečních šťáv: č. 9 Při pálení žáhy a současném pocitu sucha v hrdle: č. 8 Při podrážděných sliznicích, jazyk je potažen žlutě: č. 6
Parodontóza	Pro podporu regenerace dásní: č. 1 Osvědčená kombinace komplexního a jednosložkového homeopatika při parodontóze a zánětu dásní: Traumeel tablety + Lycopodium AKH. 6x1 tableta denně, nechat působit i na dásně. (Rozmělněné 2 tablety všech tří přípravků rozetřít měkkým zubním kartáčkem na dásně.)
Ploténky, meziobratlové ploténky	Při potížích s ploténkami: tablety č. 1 a č. 11 , zevně krémel č. 8 Komplexní homeopatikum: Traumeel, 5x1 tableta (v případě značných bolestí užívat v rychlém sledu každou čtvrt hodinu). Lokálně 3x denně mast Traumeel S, nanášet na bolestivý okresek a lehce vmasírovat

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Prostata, zánět	<p>Při akutním zánětu prostaty: č. 3 spolu s homeopati- kem Pulsatilla 9CH, šestkrát i vícekrát denně 1 tableta respektive 3 globule homeopatika</p> <p>Při chronickém zánětu: č. 4 a č. 6, k tomu Traumeel 6x1 tableta</p>
Popáleniny (viz heslo „Kůže: popáleniny“)	
Průjem	<p>Stolice odporně páchne: č. 5</p> <p>Vodnatý průjem s průhledným hlenem: č. 8</p> <p>Žlutý, vodnatý průjem, někdy krátce po snídani: č. 10</p> <p>Průjem s bílým hlenem: č. 4</p> <p>Průjem s viditelnými kousky nestráveného jídla: č. 3</p> <p>Kysele páchnoucí průjem: č. 9</p> <p>Vodnatý, doprovázený křečemi: č. 7</p> <p>Doplněk stravy: Aloe socotrina AKH, 6x1 tableta</p>
Revma, revmatismus (viz též heslo „Klouby“)	<p>Svalový revmatismus s bolestmi při pohybu: č. 3, kaž- dou půlhodinu jednu tabletu</p> <p>Svalový revmatismus s vystřelujícími nebo vrtavými bolestmi, které se stěhují z místa na místo: č. 7, každou půlhodinu jednu tabletu nebo jako horký nápoj</p> <p>Bolesti svalů s pocitem mrtvění, mravenčení, horší v klidu: č. 2, dávka 5 x 1 tableta denně</p> <p>Revmatické potíže se zhoršením za vlhkého počasí: č. 10</p> <p>Kloubní revmatismus v nastupující akutní fázi, někdy i se zvýšenou teplotou: č. 3</p> <p>Kloubní revmatismus, kdy se bolesti stěhují z kloubu na kloub: č. 6</p> <p>Při mimořádně silných bolestech: č. 7 formou horkého nápoje. Užívat v pauzách mezi užitím tablet některého z výše doporučených přípravků. (Platí pro svalový i kloubní revmatismus)</p> <p>Chronický kloubní revmatismus: č. 2 (v tom případě ale neužívat č. 7!)</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Rty	Suché, popraskané rty: č. 1 a č. 8 Náchylnost k oparům na rtech: č. 8 Puchýř s nažloutlým, vodnatým obsahem: č. 4 Puchýř s hustým, žlutým obsahem: č. 9 Praskliny v koutcích úst: č. 3
Rýma, senná rýma	Při začínající rýmě: č. 8 formou horkého nápoje Rýma jako nový symptom již existujícího infekčního onemocnění: č. 3 spolu s č. 4 , každou hodinu jednu tabletu. Alergická rýma doprovázená záchvaty kýchnání, případně i astmatickými stavy: č. 7 Při ucpaném nosu: č. 6 Rýma v důsledku polypů v nosu: č. 2 , případně spolu s č. 8 (viz též heslo Nosní polypy) Chronická rýma nebo zaražená rýma: č. 11 Doplňěk stravy: Allium cepa AKH, 6x1 tableta denně
Slabozrakost	Při slabosti očního nervu: č. 5 Při slábnutí zraku v důsledku byť jen nevelké zrakové námahy: č. 11 Oči při čtení slzí a bolí: č. 8
Srdce, oběhový systém	Při otékání nohou: č. 10 Srdeční nebo oběhová slabost při nebo po námaze: č. 5 K uklidnění bušení srdce a při srdeční slabosti z psychického napětí: č. 7 formou horkého nápoje. Homeopatikum: Spongia tosta 9CH, 4x3 globule denně
Suchost sliznic	Suché sliznice pochvy, svědění nebo/a podráždění sliznic: č. 8 Suché oči: č. 8 Homeopatikum: Actaea racemosa 5CH, 5x3 globule

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Svalové potíže	<p>Svalová kocovina po velkém výkonu: č. 3</p> <p>Při bolestech a křečích svalů rozličného původu: č. 7</p> <p>Při křečích a bolestech svalů, které se užíváním č. 7 nezlepší: č. 2</p> <p>Při svalových křečích z přetížení svalů: č. 5</p> <p>Při svalové slabosti: č. 5</p> <p>Homeopatikum: Traumeel, 6x1 tableta, homeopatickou mast Traumeel S lehce vmasírovat několikrát denně.</p>
Světloplachost	<p>Přecitlivělost vůči světlu: č. 8</p> <p>Při podráždění očí: č. 5</p>
Šedý zákal, katarakta (viz též heslo „Slabozrakost“)	<p>Pro rozpouštění usazenin v oční čočce: č. 1 spolu s č. 11 (6 x 1 tableta od každého přípravku).</p> <p>Při konvenční léčbě jako podpůrný prostředek: č. 6</p> <p>Homeopatikum: Pulsatilla 9CH, 3x3 globule denně</p>
Šlachy a vazy	<p>Poškození šlach a vazů z nepřiměřeného namáhání: č. 3</p> <p>Pokud léčba šlach a vazů přinesla jen částečné zlepšení a potíže se dále nelepší: č. 4</p> <p>Zánět šlach, „tenisový loket“ (schéma užívání): před snídání č. 3, před obědem č. 4, před večeří č. 11.</p> <p>Homeopatikum: Rhus toxicodendron 9CH a Ruta graveolens 9CH, 4x3 globule. Případně též homeopatickou mast Traumeel S a tablety Traumeel 6x1 denně</p>
Tělesná slabost	<p>Nedostatek energie z neznámé příčiny č. 5</p> <p>Přetrvávající slabost po prodělané nemoci: č. 5</p> <p>Přetrvávající slabost po akutním infekčním onemocnění: č. 2</p>
Tiky v obličejí	<p>Užívat sůl č. 9 každou hodinu jednu tabletu.</p>
Trojklanný nerv; zánět trigeminu: Viz heslo „Zánět trojklanného nervu“.	
Tuhnutí svalů (viz též heslo „Křeče“)	<p>Při tuhnutí svalů, ale bez fáze křečí: č. 1, podpůrně navíc i č. 10 formou krémgelu.</p> <p>Doplňek stravy: Cuprum metallicum AKH, 4x1 tableta denně</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Únava a vyčerpanost	Pro podporu životní energie: č. 5 Duševní a tělesná slabost, vyčerpaní. Slabá paměť, duševní nepřítomnost. Apatie. Ospalost a usínání během dne: č. 5 a homeopatika China 9CH + Phosphoricum acidum 9CH, 3x3 globule od každého přípravku
Vlasy, vypadávání vlasů	Kruhovitě vypadávání vlasů: č. 5 Difúzní (na více místech roztroušené) vypadávání vlasů: č. 8 spolu s č. 11 Lámavé, slabě rostoucí vlasy: č. 11 Ložiskové vypadávání vlasů (Alopecia areata): č. 6 Homeopatikum: Phosphoricum acidum 9CH, 3x3 globule denně
Vrásky a strie	„Kostičkovitě“ vypadající vrásky kolem očí: č. 1 Těhotenské strie, povadlá kůže na břiše: č. 1 spolu s č. 11 tablety i krémgely. Tablety lze užívat společně, krémgely obden střídat. Povadlá pleť, předčasné vrásky, zejména kolem očí a ušních boltců: č. 11 Kožní řasy (záhyby, vrásky) na tvářích, kůže je mastná: č. 10 Homeopatikum: Lymphomyosot 3x10 kapek
Vysoký krevní tlak	Vysoký krevní tlak: č. 3 Poznámka: Sůl č. 3 pomáhá i při nízkém KT, neboť KT vyrovnává: vysoký snižuje, nízký zvyšuje. Vysoký krevní tlak z nervozity a vypětí: č. 7 VKT v důsledku arteriosklerózy: č. 1 (viz též heslo „Ateroskleróza“).

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
<p>Zácpa</p>	<p>Zácpa v důsledku ochabnutí střev nebo výskytu hemeroidů (k lékaři!): č. 1</p> <p>Zácpa s pocitem značné plnosti: č. 6. Dávkování: každou hodinu jedna tableta nebo horký nápoj vícekrát za den.</p> <p>Zácpa u seniorů vykazujících celkovou slabost: č. 2</p> <p>Přetrvávající zácpa přes nucení na stolici: č. 11. Dávkování: každou hodinu jedna tableta nebo horký nápoj vícekrát za den.</p> <p>Chronická zácpa bez nucení na stolici: č. 10</p> <p>Zácpa, stolice pak světlá a mastná: č. 10</p> <p>Pro rychlou úlevu: sůl č. 7 a č. 8 (jako horký nápoj, 10 tablet od každé soli do tří deci horké vody). Pozor, může působit rychle, nepoužívat krátce před odchodem z domu.</p> <p>Poznámka: Sůl č. 8 vyrovnává množství vody ve střevě, pomáhá tedy i při průjmu.</p>
<p>Zánět dutin</p>	<p>Při chronické a recidivující sinusitidě: č. 12 někdy ale i č. 11 (liší se podle individuálních dispozic pacienta, je třeba vyzkoušet, který z přípravků bude účinnější).</p> <p>Homeopatikum: Traumeel, 6x1 tableta denně, v akutních stavech i častěji.</p>
<p>Zánět dýchacích cest (viz též heslo „Kašel“)</p>	<p>Při akutním zánětu hrtanu a průdušek: č. 3, po zlepšení přejít na užívání soli č. 4 a v případech potřeby doléčit solí č. 6</p> <p>Při zánětu průdušek s vykašláváním žlutozeleného hlenu: č. 2</p> <p>Při kataru horních cest dýchacích s tvorbou hlenu: č. 2</p>
<p>Zánět močového měchýře</p>	<p>Při prvních příznacích zánětu, užívat první den v rychlém sledu nebo jako horký nápoj: č. 3</p> <p>Od druhého dne zánětu: č. 9</p> <p>Chronický zánět močového měchýře: č. 11 nebo č. 12 (nutno vyzkoušet, která sůl přinese kýžený účinek).</p> <p>Komplexní homeopatikum: Traumeel, 6x1 tableta, případně užívat i častěji.</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Zánět prsu	Zrudnutí a otok mléčné žlázy: č. 9 Zánět s produkcí hnisu (k lékaři!): č. 11 Ztvrdnutí po zánětu: č. 1 Komplexní homeopatikum: Traumeel, 6x1 tableta, případně užívat i častěji.
Zánět spojivek	Víčka jsou slepená bělavým sekretem: č. 4 Chronický zánět s tvorbou žlutozeleného sekretu: č. 6
Zánět středního ucha, bolesti v uchu	Lék volby při prvních příznacích: Traumeel tablety, každých 15 minut jednu tabletu <u>Schüsslerovy soli:</u> Při bolesti, zarudnutí ucha a částečné nedoslýchavosti na postižené ucho: č. 3 Při zaníceném a opuchlém vnějším zvukovodu: č. 11 Při žlutavém výtoku z ucha: č. 6 Při zánětu s pocitem tlaku ve vnitřním uchu: č. 4 spolu s č. 9
Zánět trojklanného nervu	Formou horkého nápoje: č. 7 . Každá dvě hodiny připravit další nápoj. Tip: Traumeel tablety a Traumeel S mast
Závratě (vertigo)	Závratě v důsledku zhoršeného prokrvování mozkové tkáně nebo kornatění cév: č. 3 spolu s č. 6 Závratě při změně polohy (po vstání ze židle apod.): č. 5 Závratě po velkém duševním nebo tělesném vypětí: č. 5 Vertigo v důsledku prožívání stresové situace a vnitřního napětí: č. 7
Zažívání (viz též heslo „Pálení žáhy“ a „Nadýmání“)	Slabé zažívání, kyselé říhání, sklon k nadýmání, špatné trávení tuků: č. 9 Hořké říhání: č. 10 Pokud říhání neulevuje od silných bolestí břicha: č. 7 Při kyselém říhání s pálením v jícnu: č. 2 Homeopatikum: Nux vomica 9CH, 4x3 globule denně

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
<p>Zvracení</p>	<p>Po požití potravin, které postižený nesnáší: č. 3 Zvracení žluči: č. 10 S průhledným, táhnoucím se hlenem: č. 8 Zvracení vodnatě vypadající tekutiny: č. 8 Zvracení bílého hlenu: č. 4 Zvracení kyselé tekutiny: č. 9 Zvracení v důsledku cestovní nevolnosti (kinetózy): č. 8 nebo č. 9, užívat v průběhu cesty každou půlhodinu jednu tabletu. Obě soli lze užívat i společně. Zvracení u dětí během prořezávání zubů: č. 2 Nevolnosti a zvracení u nastávajících maminek: č. 2 Homeopatikum: Nux vomica 9CH, 3x3 globule denně Homeopatikum: Cocculus indicus 9CH, 3x3 globule denně</p>
<p>Žaludeční a dvanácterníkové vředy</p>	<p>Při překyselení nebo bolesti žaludku a stoupání žlu-dečních šťáv do jícnu. Pálení žáhy: č. 9 Při podrážděných sliznicích, jazyk je potažen žlutě: č. 6 Při pálení žáhy a současně suchosti sliznic v ústech: č. 8 Po odeznění akutního kataru, jazyk je zpravidla bíle potažen: č. 4 Žaludeční křeče bez zvýšené teploty, jazyk je bez povlaku: č. 7 Homeopatikum: Colocynthis 9CH, zejména pokud od bolestí pomáhá schoulení a tlak rukama na žaludek. V akutních stavech opakovaně 3 globule</p>
<p>Žíly (viz též hesla „Křečové žíly“ a „Hemeroidy“)</p>	<p>Metličkové žíly: č. 4 Podpora pružnosti cév: č. 1 spolu s č. 11, tablety i krémgely</p>
<p>Žloutenka, rekonvalescence</p>	<p>Pro podporu jater: č. 6 a homeopatikum Chelidonium majus 5CH, 4x3 globule</p>

Potíže tělesné (řazeno abecedně)	Symptomy k určení Schüsslerovy soli a pokyny k užívání
Žlučník, zánět žlučníku	Při akutním zánětu žlučníku: č. 3 Po překonání akutního stavu: č. 4 a č. 6 Při stoupající horečce: č. 5 , každou půlhodinu 1 tabletu Komplexní homeopatikum: Traumeel, 6x1 tableta
Žlučnickové kameny, žlučnicková kolika	Při záchvatu: č. 10 , každých 5-10 minut. Pokud se bolesti do dvou hodin nezmírní, tak přejít na č. 9 . Při kolice: č. 7 jako horký nápoj. Homeopatikum: Colocynthis 9CH, v akutním stavu každých 15 minut 3 globule

Schüsslerovy soli a homeopatika pro domácí mazlíčky

Je-li stanovena diagnóza, nic nebrání léčbě domácích mazlíčků Schüsslerovými solemi. Ideální je rozpustit v menším množství vody po dvou tabletách každého zvoleného přípravku a tento roztok zamíchat do krmiva. Stejným způsobem lze podávat i přípravek Traumeel tablety, zejména při zraněních nebo zánětech.

Tablety lze pro účel přimíchání do krmiva rozdrtit na prášek, nebo pomocí několika kapek vody rozmělnit na kašičku. Homeopatika ve formě globulí (cukrových kuliček) je účelné rozpustit v několika mililitrech vody a přimíchat do krmiva. Ještě lepší možností je rozpustit 3 globule nebo jednu tabletu léčiva přibližně ve dvou decilitrech pitné vody, důkladně protřepat v uzavřené PET lahvi a tuto vodu nabídnout zvířecímu pacientovi k pití. Odmítá-li zvíře pít, podávejte alespoň několik kapek této vody kapátkem či injekční stříkačkou bez jehly třikrát i vícekrát denně.

Obsah

Úvodem	str. 3
Dávkování a délka užívání tablet Schüsslerových solí.....	str. 5
Horký nápoj.....	str. 7
Používání Schüsslerových solí ve formě krémgelů.....	str. 8
Dvanáct Schüsslerových solí – přehled nejdůležitějších použití	str. 9
Sůl č. 1 Calcium fluoratum.....	str. 9
Sůl č. 2 Calcium phosphoricum.....	str. 10
Sůl č. 3 Ferrum phosphoricum.....	str. 11
Sůl č. 4 Kalium chloratum	str. 12
Sůl č. 5 Kalium phosphoricum.....	str. 12
Sůl č. 6 Kalium sulfuricum	str. 13
Sůl č. 7 Magnesium phosphoricum.....	str. 14
Sůl č. 8 Natrium chloratum.....	str. 15
Sůl č. 9 Natrium phosphoricum	str. 16
Sůl č. 10 Natrium sulfuricum.....	str. 17
Sůl č. 11 Silicea	str. 18
Sůl č. 12 Calcium sulfuricum.....	str. 19
Možnosti použití Schüsslerových tkáňových solí (terapeutický index)....	str. 20
Schüsslerovy soli pro domácí mazlíčky.....	str. 45

Použitá literatura

Fiala, Ladislav: Schüsslerovy tkáňové soli
 Gäbler, Hartwig: Wesen und Anwendung der Biochemie
 Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze für die Seele
 Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze ABC der Heilanwendungen
 Heepen, Günther, H.: Schüßler-Salze 12 Mineralstoffe für die Gesundheit
 Holub, J. T.: Jak léčit chronická onemocnění
 Molineus, Sigrid: Gesichter sprechen Bände – Antlitzdiagnostik und die Mineralsalze nach Dr. Schüßler

Použité fotografie

Deutsche Homöopathie-Union, Karlsruhe, SRN; Empatie, s.r.o.;
www.depositphotos.com

Vydala společnost Empatie, s.r.o. jako svoji 3. publikaci
 © 2021

Potřebujete podpořit lymfatický systém?

Lymphomyosot®

- při otocích lymfatických žláz*
- při otocích dolních končetin*
- při mírném zadržování tělních tekutin

* Známeho původu

Homeopatický léčivý přípravek k vnitřnímu použití.
Čtěte pečlivě příbalovou informaci.

-Heel
Healthcare designed by nature

Schwabe Czech s.r.o.
Pod Klikovkou 1917/4, 150 00 Praha 5
Tel.: 241 740 447, Email: info@schwabe.cz
www.lymphomyosot.cz

Traumeel®

ÚRAZY?
BOLESTI?
MODŘINY?

- > Podvrtnutí a vykloubení
- > Modřiny
- > Natažené šlachy a vazy
- > Otoky měkkých tkání
- > Poúrazové, pooperační stavy

www.traumeel.cz

Traumeel® masť se užívá ke zmírnění bolesti při lehkých a středně těžkých poraněních pohybového aparátu.

Homeopatický léčivý přípravek k vnějšímu použití. Čtěte pozorně příbalovou informaci.

-Heel
Healthcare designed by nature

Schwabe Czech s. r. o.
Pod Klikovkou 1917/4, 150 00 Praha 5 - Smíchov, Tel.: 241 740 540, info@schwabe.cz
www.schwabe.cz, www.traumeel.cz

Adler Pharma

SCHÜSSLER SALZE

RADOST A ZDRAVÍ SE SCHÜSSLER!

Adler Pharma Schüsslerovy soli

- ✔ originální rakouská kvalita
- ✔ jemná chuť
- ✔ bez pšeničného škrobu
- ✔ 100% bez lepku
- ✔ bez stearanu hořečnatého

www.schussler-soli.cz

Adler Topics

- péče „od hlavy až k patě“
- bez parabenu, parafínu, vazelíny
- vhodné i pro vegany
- s vysokým obsahem minerálních látek

MODERNÍ PÉČE A STAROSTLIVOST S OBSAHEM MINERÁLNÍCH LÁTEK

Svět Esenci s.r.o.

výhradní zastoupení Adler Pharma pro Českou republiku

Senovážné nám. 23

110 00, Praha 1

e-mail: info@svetesenci.cz

tel.: 224 142 210

www.schussler-soli.cz

Kompletní sortiment Schüsslerových solí a homeopatik:

www.kezdravi.cz

